

Essunga kommun

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

VISION

I Nossebro skola F–5 och fritidshem ska alla kunna känna sig inkluderade, delaktiga och trygga. Det skapar förutsättningar för respekt, tolerans, arbetsro och lärande.

Dokumenttyp
Fastställd

Detta dokument gäller för
Giltighetstid
Dokumentansvarig
Dnr

Handlingsplan
Av utbildningsnämnden
2023-09-19
Nossebro skola F–5 och fritidshem
Läsåret 2023-2024
Rektor Lamis Daher
Un 2023/77

Innehållsförteckning

Inledning.....	4
Våra styrdokument	4
Diskrimineringslagen (2016:828)	4
Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22).....	5
Skollagen (2010:800) 6 kap. 1 §	5
Vad står begreppen för?.....	5
Kränkande behandling.....	5
Trakasserier	5
Diskriminering	5
Befogade tillsägelser	5
Kartläggning och nulägesanalys inför läsåret 2023/2024.....	6
Mål för läsåret 2023/2024.....	6
Konkreta åtgärder för 2023/2024.....	7
Främjande arbete	7
Förebyggande arbete	8
Förankringsarbete av denna plan.....	8
Vi upptäcker diskriminering och kränkande behandling genom ..	9
Ett ärendes gång	9
Uppföljning och implementering	9
Ansvar	9
Elevhälsoteam	10
Kontaktpersoner	10
Skolledning.....	10
 Bilaga 1. Att utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling eller trakasserier elev-elev	 11

Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp när elev utsätts för
kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering av
vuxen.....12

Inledning

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i förskola, skola och fritidshem ska ha samma rättigheter – tjejer som killar, oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Essunga kommuns förskolor, skolor och fritidshem tar avstånd från all form av diskriminering och kränkande behandling. Vi som arbetar i Essunga kommuns skolor och fritidshem tolererar ingen form av kränkande beteende. Så snart någon ur personalen får kännedom om att en elev känner sig kränkt har skolan skyldighet att skyndsamt utreda (inom 1–2 arbetsdagar) vad som hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Vår *Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling* är ett stöd som hjälper oss i vår skyldighet att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Forskning visar att systematiskt arbete mot kränkningar har effekt.

Våra styrdokument

Diskrimineringslagen (2016:828)

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder (1 kap, 1 §). Dessa benämns ofta som diskrimineringsgrunderna.

I denna lag avses med diskriminering:

1. **Direkt diskriminering:** att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
2. **Indirekt diskriminering:** att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.
3. **Bristande tillgänglighet:** att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till
 - de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
 - varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
 - andra omständigheter av betydelse.
4. **Trakasserier:** ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
5. **Sexuella trakasserier:** ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. (Diskrimineringslagen kap. 1, § 4)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22)

Skolväsendet vilar på demokratins grund. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. (Lgr 11, sid 7)

Skollagen (2010:800) 6 kap. 1 §

Bestämmelserna i detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Vad står begreppen för?

Kränkande behandling

Den som upplever sig kränkt har alltid tolkningsföreträde.

Uppträdande som kränker en elevs värdighet kan vara:

- fysiska (slag och knuffar)
- verbala (hot, svordomar, könsord och öknamn)
- psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
- texter och bilder (lappar, fotografier, sms och mms och meddelanden på olika sociala medier)
- någonting annat som kränker en elevs värdighet.

Trakasserier

är kränkande behandling som har samband med diskrimineringsgrunderna

- kön
- könsöverskridande identitet/uttryck
- ålder
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- sexuella trakasserier.

Diskriminering

När en vuxen i skolan missgynnar en elev och det har samband med kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Diskriminering kan även ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker med mera.

Befogade tillsägelser

Tillrättavisningar från skolpersonal för att upprätthålla god ordning och miljö är inte kränkande behandling.

Kartläggning och nulägesanalys inför läsåret 2023/2024

På fritidshemmet och i skolan arbetas det ständigt för att tidigt upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Genom analysen av trygghetskartor en gång per termin och barnsamtal med intervjufrågor samt elevrådets aktiva arbete att upprätthålla trivselreglerna upptäcker vi i ett tidigt skede sådant som oroar och upprör barnen och kan åtgärda detta i tid. Trygghetskarta görs två gånger per år just i detta ändamål. Höstens och vårens sammanställning av trygghetskartorna visar på en stor trygghet. Toaletterna utanför matsalen skapar viss oro, dels upplevs det stökigt utanför och dels otrött att någon sätter på vattnet så att det rinner ut på golvet. Några elever känner oro för att vistas mellan 6-9-skolans flyglar då äldre elever kan vara där.

Åtgärd: toaletterna behöver lyftas på husmötet i höst. De flesta dörrhandtag har blivit utbytta, dock kvarstår att byta ut handtagen i omklädningsrummen i idrottshallen och i matsalen, samt toaletterna på andra våningen i B2-huset.

Åtgärder har gjorts i idrottshallens omklädningsrum. I pojkarnas omklädningsrum har ljus reglerats och skärmvägg har satts upp. Stötande text är borttagen. Mellan 6-9-skolans flyglar ska inga elever från F-5 vistas då det kan störa 6-9-skolans elever som har lektion. Åtgärder har gjorts så att vatten inte kan rinna ut på golvet.

Höstens trygghetskartor redovisas på samrådsmöte med vårdnadshavare och representanter från utbildningsnämnden.

Arbete med hälsofrämjande skolutveckling, bland annat med inriktning mot jämställdhet och genus fortlöper.

Mål för läsåret 2023/2024

- Alla barn ska känna sig trygga på hela skolans område.
- Alla elever ska ha en god studiero.
- Alla barn ska uppmuntras att ta eget ansvar för sin egen och andra elevers välbefinnande, samt vara trygga med att informera skolans personal om någon inte känner sig trygg.
- Alla ska använda ett respektfullt språk.
- Alla elever ska känna sig välkomna och inkluderade i verksamheten.
- Öka elevernas välbefinnande och trygghet genom styrda rastaktiviteter.
- Utbildningsinsats: Trygghet och studiero

Konkreta åtgärder för 2023/2024

- Vuxennärvaro vid barnens utevistelse och vid pedagogiska måltider.
- Varje år revideras trivselreglerna där barnen är med och bestämmer.
- Vuxennärvaro i väntan på skolskjutsar vid skoldagens slut.
- Tydliga rutiner kring ärendets gång. Se bilaga 1
- Värdegrundsarbetet ska genomsyra hela barnets dag, både i skolan och i fritidshemmet.

- Personal skapar relation med eleverna.
- Rastboden erbjuder lekredskap som leder till olika aktiviteter.
- Anpassa verksamheten så alla barn känner sig trygga, blir sedda och accepterade.
- Bestämda platser i matsalen och i klassrum för alla elever.
- Elevrådet ansvarar för implementeringen av ordningsregler.
- Fritidshemmets ordningsregler implementeras vid läsårets start.
- Trivselprogrammet fortsätter och skapar nu en fast rutin i skolan.
- Ökad vuxennärvaro i omklädningsrum.
- Kränkingsärende tas upp en gång i veckan på morgonmöte. Kartläggningar görs kontinuerligt.
- Utbildningskonceptet Trygghet och studiero.

Främjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Det omfattar diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet och könsuppfattning, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller kränkande behandling. Det målinriktade arbetet riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning. Detta beskrivs i läroplanens övergripande mål, under normer och värden.

- Tjänstgöringen som sker under våren då nya klasser skapas.
- Specialpedagogens kunskap om elever när klasser och grupper skapas.
- Elevcoachens stöd till alla elever, vårdnadshavare och pedagoger. Ute på de flesta raster och på morgonen vid bussen. Har mycket kontakt till vårdnadshavare vid behov.
- Aktuella ärenden lyfts vid personalkonferens varje vecka.
- Värdegrunden genomsyrar barnets hela dag och verksamheten. Implementering av de nya kursplanerna belyser detta tydligt.
- Vi arbetar medvetet med värdegrunden i individ och gruppnivå.
- Trygghetskarta genomförs minst två gånger per läsår.
- Ordningsregler uppdateras varje år.
- Rastvakter ute bland elever på rasterna, synliggörs genom reflexväst eller röd arbetsjacka.
- Barnprat (där personal går igenom hela barngruppen och ser till att alla får den hjälp de har rätt till och att alla barn blir sedda). Barnsamtal genomförs med alla barn, sker varje termin på fritidshemmet.
- Elevhälsokonferenser 2ggr/termin och klasskonferens 1 ggr/termin (skola).
- Pedagogiska måltider.
- Planen tas upp på klass- och elevråd.
- Elevrådet och arbetslagen utvärderar planen i slutet av läsåret.
- Elevcoach arbetar med olika elever och elevgrupper.
- Fler styrda rastaktiviteter.
- Bråk och kränkningar lyfts vid personalkonferens varje vecka, kartläggningar görs. Detta för att upptäcka mönster, till exempel om vissa elever är utsatta eller utsätter.

- Rastpedagogerna och elevcoachens organisering och upplägg ska vara förankrad i verksamhetens tjänstgöring då det minskar risken för kränkningar.
- Fritidspersonal lyfter barnärenden på fritidsmöten samt på skolkonferens.
- Elevcoach arbetar med elever och elevgrupper, som tjejgrupp och killgrupp eller hela klasser. Även individuella samtal.
- Samarbete mellan skola, fritids och vårdnadshavare.

Förebyggande arbete

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Förankringsarbete av denna plan

- Eleverna ska bli delaktiga i arbetet med plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling genom samlingar, information, göra sina egna trivselregler och värdegrundsarbetet. Vid konferens går den igenom med alla pedagoger i verksamheten.
- Klassläraren ansvarar för att informera eleverna. Information till vårdnadshavare sker på föräldramöte.
- Elevrådet förankrar ordningsregler i klassrådet.
- Information om denna plan ges på läsårets första samrådsmöte.
- Samtala i personalgrupperna om sådant som oroar.
- Personalen går igenom varje enskilt barn vid elevkonferenser för att tillse att alla elever trivs och är trygga på skolan.
- Elevcoachens arbete med olika grupper i förebyggande syfte, till exempel tjejgrupp och killgrupp.
- Fortbildning Trygghet och studiero. De tre reglerna ska implementeras i verksamheten som innebär; alla får vara med, inget barn bestämmer över ett annat barn och om någon säger sluta måste man omedelbart sluta.

Vi upptäcker diskriminering och kränkande behandling genom

- Personalkonferenser. Trygghetsärende har en stående punkt, kartläggningen.
- Enskilda samtal med elever.
- Observationer sker på lektioner, raster, i matsalen och på fritidshemmet.
- På personalkonferenser/veckomöten har trygghetsärende en stående punkt.
- Frånvaroavstämningar varje månad enligt vår handlingsplan vid frånvaro.
- Uppmärksamma signaler som till exempel: nedstämdhet, oro, frånvaro och humörsvängningar.
- Personalkonferenser. Kränkingsärende har en stående punkt, kartläggningar görs kontinuerligt.
- Trivselreglernas användning och implementering.
- Trygghetskarta.

- Utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare.
- Vårdnadshavare tar kontakt med fritidshem och skola.
- Elevhälsan är aktiv i det här arbetet.

Ett ärendes gång

- Så snart någon i verksamheten får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling ska anmälan ske till rektor eller Biträdande rektor. Rektor/biträdande rektor är skyldig att anmäla till huvudman skyndsamt. Ingen värdering ska göras innan anmälan sker till rektor och huvudman.
- Rektor/biträdande rektor ansvarar för att trakasserier eller annan kränkande behandling utreds skyndsamt, inom två arbetsdagar.
- Ärendet utreds och dokumenteras i dokumentationssystemet, Prorenata.
- Ärendet rapporteras skyndsamt och kortfattat till utbildningschefen.
- Utredning och uppföljning se bilaga 1 och 2.

Uppföljning och implementering

Utvärdering av planen mot kränkande behandling sker i arbetslagen och skolans elevråd inför varje nytt läsår. Revidering av planen utförs av rektor och representant från personal vid läsårets slut.

Implementering av planen sker efter revidering i arbetslagen, elevrådet, klassråd och föräldramöten.

Ansvar

Alla som arbetar på skolan är ansvariga för att upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling.

Enligt socialtjänstlagen 14 kap.1 § är både skolmyndighet och alla anställda hos myndighet, det vill säga personal i förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola, skyldiga att ”genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.

Elevhälsoteam

Det finns alltid möjlighet för elever, vårdnadshavare och pedagoger att vända sig till skolans elevhälsoteam för konsultation. Vi har återkommande elevhälsomöten.

Kontaktpersoner

Kamilla Ehn	skolsköterska	0512-570 86
Clara Lilliesköld	skolsköterska	0512-570 86
Annelie Salthammer	kurator	0512-570 87, 0706-88 35 14
Hanna Bladh Hansson	elevcoach	073-966 28 23

Skolledning

Lamis Daher	rektor	0512-570 23
Kristin Mossberg	biträdande rektor	0512-570 35

Bilaga 1. Att utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling eller trakasserier elev-elev

Åtgärd		Ansvar
Steg 1	Omedelbar tillsägelse.	All personal
Steg 2	Samtal med den som påtalar problem och berörda parter, enskilt eller i grupp. Samla så mycket information som möjligt. Dokumentera.	All personal
Steg 3	Dokumentation i Prorenata- Informera berörda lärare. Informera rektor. Rektor anmäler händelsen till utbildningschefen och utbildningsnämnden.	All personal/rektor
Steg 4	Kontakt med berörda vårdnadshavare.	All personal/rektor
Steg 5	De berörda eleverna hålls under uppsikt.	All personal
Steg 6	Uppföljande samtal med berörda elever. Dokumentera i Prorenata. Återkoppling till vårdnadshavare.	Klasslärare/ fritidshempersonal/elevcoach
Steg 7	Möte med elev, vårdnadshavare, klasslärare/fritidshempersonal och elevcoach.	Klasslärare, fritidshempersonal/elevcoach rektor

Steg 8	Möte med elev, vårdnadshavare, klasslärare/fritidshempersonal, elevcoach och rektor.	Rektor
Steg 9	Rektor beslutar om vidare åtgärder Eventuell anmälan till socialtjänst. Eventuell polisanmälan.	Rektor
Steg 10	Ärendet går till utbildningsnämnden för vidare åtgärder.	Rektor

Uppföljande samtal sker alltid med berörda parter när kränkningen upphört.
Klassläraren/mentor ansvarar för uppföljningen.

Steg 1-4 Ska ske skyndsamt.

Steg 1-6 Ska genomföras vid samtliga kränkningsärenden.

Steg 7-11 Vid allvarligare händelser eller om kränkningarna inte upphör.

Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp när elev utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering av vuxen

Åtgärd		Ansvar
Steg 1	Händelsen anmäls till rektor/ansvarig chef, som ensam eller tillsammans med elevhälsopersonal pratar med eleven.	All personal
Steg 2	Vårdnadshavare informeras.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 3	Samtal med den vuxne som har rätt att bistås av fackligt ombud.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 4	Åtgärdsplan upprättas.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 5	Eleven får stöd och hjälp.	Elevhälsan
Steg 6	Uppföljning med elev och vårdnadshavare.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 7	Uppföljningssamtal med den vuxne.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 8	Ärendet går till utbildningsnämnden för vidare åtgärder.	Rektor/Ansvarig chef